

Temat: Systemy i rodzaje systemów operacyjnych.

BEZ TYCH POJĘĆ NIE POJEDZIESZ!

PLIK – informacja zapisana w komputerze (każda)

DOKUMENT – plik utworzony przez program użytkowy (np. słoneczko narysowane w Paint i zapisane na dysku)

PROGRAM (*oprogramowanie*) – zbiór poleceń zrozumiałych dla komputera, które mówią mu, co i w jaki sposób wykonać

APLIKACJA – inna nazwa programu. (W komputerze bardzo częsta zamiast słowa PROGRAM pojawi się APLIKACJA)

SYSTEM OPERACYJNY - W skrócie **OS**. Najważniejszy program w komputerze. Bez Systemu operacyjnego komputer nie będzie pracował. Umożliwia wydawanie komputerowi poleceń i śledzenie wyników pracy. (OS – skrócona nazwa systemu Operacyjnego).

UWAGA: Niektóre, ale nie wszystkie systemy operacyjne posiadają środowisko graficzne

ZADANIA SYSTEMU OPERACYJNEGO

1. Tworzy środowisko pracy. Umożliwia:

- uruchamianie i zamykanie programów,
- komunikację pomiędzy wykonującymi się zadaniami,
- dostęp do urządzeń zewnętrznych,
- dostęp do pamięci masowej,

2. Zarządzanie zasobami komputera:

- przydzielanie czasu pracy procesora dla wykonania poszczególnych zadań,
- przydzielanie pamięci operacyjnej i jej zwalnianie,
- przydzielanie urządzeń wejścia / wyjścia
- zarządzanie danymi przechowywanymi w pamięci masowej (na dyskietkach, dyskach, tasiemkach itp.)

3. Komunikacja z użytkownikiem:

- dostęp i komunikację z urządzeniami typu monitor, klawiatura, mysz

4. Administrowanie systemem,

- środki i narzędzia pozwalające utrzymać system w stanie nadającym się do eksploatacji, a także zapewnić bezpieczeństwo przechowywanych danych

Takie małe wyjaśnienie:

Każdy komputer potrzebuje... **zarządcy** (programu), „czegoś”, co steruje poszczególnymi podzespołami i mówi im, co mają robić. Bez tego „szefa” komputer będzie tylko konstrukcją z metalu, plastiku i obwodów, po których płynie prąd. Monitor nie wyświetli obrazu, głośnik nie zapoda muzy. O ile program możemy nazwać zarządcą, to **System Operacyjny** jest **Szefem szefów**, programem, którego słuchają wszystkie inne. Inaczej to jak kapitan na statku.

ELEMENTY SYSTEMU OPERACYJNEGO WINDOWS (ŚRODOWISKO PRACY)

1. Ekran Windows

- Pulpit
- Ikony, Skróty
- Pasek Zadań
- Menu start

2. ***Pasek boczny

3. Panel sterowania

4. Okna

TYPY I PRZYKŁADY SYSTEMÓW OPERACYJNYCH

1) systemy firmy Microsoft

- MS-DOS - system jednozadaniowy (wykonujący w danej chwili tylko jeden proces.)
- Windows 1.0, 2.0, 3.x (nakładki na MS-DOS-a - jednozadaniowe.)
- Windows 3.11 - system pseudo wielozadaniowy
- Microsoft Windows: 95/98/ME/Media Center/NT/2000/XP/2003/Vista/W7 – systemy wielozadaniowe

2) Inne systemy

- Mac OS X - firmy Apple (płatny, doskonały do obróbki muzyki, obrazów, filmów. Wersje tego systemu pojawiają się pod „kocimi” imionami jak: Gepard, Puma, Jaguar, Pantera, Tygrys, Lampart, Lew)
- BeOS - firmy Be
- OS/2 - firmy IBM
- NetWare - firmy Novell
- UNIX i jego pochodne
- Linux - na bazie UNIXa (najczęściej darmowy, ale niektóre odmiany są płatne, doskonale sprawdza się w sieciach komputerowych. Posiada wiele wersji: Ubuntu, Gnome, Debian Mandrive)

PROGRAMY I ICH PRZEZNACZENIE:

Edytory tekstu (np. Microsoft Word) - programy przeznaczone głównie do pisania i drukowania tekstów.

Arkusze kalkulacyjne (np. Microsoft Excel) - ich przeznaczeniem jest wykonywanie obliczeń matematycznych. Najczęściej wykorzystywane są w biurach do obliczeń finansowych.

Bazy danych (np. Microsoft Access) - służą do gromadzenia informacji i zarządzania nimi. Wprowadzone dane, np. adresy, numery telefonów, mogą być wyszukiwane według określonych kryteriów.

Programy graficzne (np. Photoshop) - umożliwiają tworzenie obrazków, projektów, obróbki fotografii oraz wiele innych rzeczy związanych z grafiką.

Przeglądarki (np. Internet Explorer) - to programy, pozwalające korzystać z Internetu.

Programy prezentacyjne (np. PowerPoint) - służą do konstruowania i pokazu slajdów.

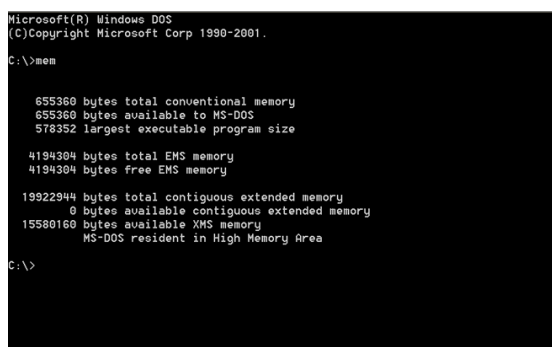
Gry komputerowe - przeznaczone są głównie do rozrywki.

Programy edukacyjne - zakres tematyczny programów edukacyjnych obejmuje różne dziedziny nauki. Zawierają one także encyklopedie i leksykony.

Programy narzędziowe - służą np. do ulepszania pracy dysku twardego lub usuwania programów. Za pomocą programów tego typu można tworzyć zapasowe kopie danych lub wykrywać wirusy.

PODSUMOWANIE:

Teraz jest już wszystko jasne. Do pracy komputera potrzebne są dwa podstawowe elementy: **sprzęt + programy**. Wszystkie elementy wyposażenia komputerowego określane są również, jako **hardware** - sprzęt, a wszystkie programy komputerowe nazywane są **software** - oprogramowanie. Sprzęt to komputer i jego dodatkowe wyposażenie, a oprogramowanie to zbiór instrukcji, które powodują, że komputer działa i wykonuje twoje polecenia.

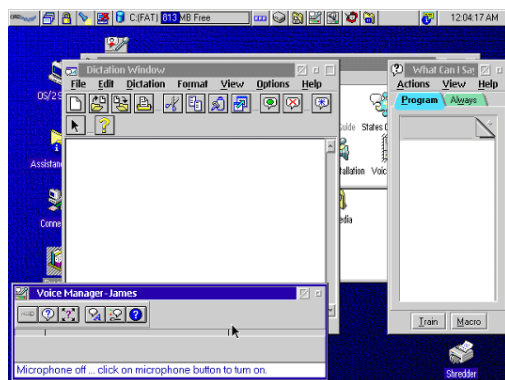
MS DOS – 1981rok

Windows 1 – 1985rok

Windows 95 – 1995rok

OS/2 WARP4 – firmy Windows – 1996rok

MAC OS X „Lion” – 2011rok

Linux Mandriva – 2011rok

Praca domowa: Wykonaj notatkę w zeszyście:

1. Dokończ definicje: **Plik** to **Dokument** to **Program/Aplikacja** to
2. **System operacyjny** (OS) to:
3. **Elementy** systemu operacyjnego Windows to:
4. Wymień cztery główne zadania OS-ów
5. **Kocimi** nazwami nazywamy os-y firmy.....
6. **Hardware** to: , **Software** to: